

Τα στερεά απορρίμματα και το Ελληνικό περιβάλλον

δεκαετία που διανύουμε χαρακτηρίζεται από εντατικές προσπάθειες να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των στερεών και ημιστερεών απορριμμάτων κάθε προελεύσεως.

Οι διαστάσεις των προβλημάτων που συνδέονται με τον τρόπο διάθεσης των στερεών απορριμμάτων στην Ελλάδα, έχουν διαπιστωθεί από μελέτες που εκπονήθηκαν ήδη κατά την δεκαετία του 1980.

Στη μελέτη του Υπουργείου Εσωτερικών που εκπονήθηκε από το γραφείο ΚΩΝΣΤΑΣ το 1987 με τίτλο «Αξιολόγηση του δυναμικού των απορριμμάτων στην Ελλάδα» έγινε υπολογισμός των παραγόμενων απορριμμάτων ανά νομό και υπολογίστηκε ότι το σύνολο των αστικών απορριμμάτων πλησιάζει τα 3 εκατομμύρια τόνους το χρόνο. Η διάθεση των ποσοτήτων αυτών γίνεται κατά μεγάλο ποσοστό ανεξέλεγκτα. ενώ ούτε ένας τόνος δεν διατίθεται κατά τρόπο που να προστατεύεται αποτελεσματικά το περιβάλλον.

Την αρμοδιότητα συλλογής και διάθεσης των απορριμμάτων έχουν σήμερα οι ΟΤΑ και οι Σύνδεσμοι ΟΤΑ, που, στην ευνοϊκότερη περίπτωση, τα θάβουν απλά, χωρίς κανένα ουσιαστικό μέτρο προστασίας του εδάφους, του υπεδάφους και της ατμόσφαιρας, ενώ πολύ συχνά τα απορρίμματα απορρίπτονται σε πλεγιές, ρεματιές και ποτάμια και αφήνονται να σαπίσουν, να κωούν ή να παρασφουθούν από το νερό.

Εκείνο που, δυστυχώς, δεν φαίνεται να λαμβάνεται υπόψη από κανένα, είναι ότι τα αστικά σκουπίδια πρέπει να θεωρούνται τοξικά και επικίνδυνα και να αντιμετωπίζονται σαν τέτοια. Περιέχουν χιλιάδες τόνους οικιακές τοξικές ουσίες (παλιά φάρμακα, μπαταρίες, λάδια, χρωματά) αλλά και μεγάλες ποσότητες βιοτεχνικών, βιομηχανικών και γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, που απορρίπτονται στους ίδιους χώρους. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση ότι οι σημερινές «χωματερές» δημιουργούν ανεπανόρθωτες βλάβες στο περιβάλλον και εγκυμονούν πολύ σοβαρούς κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία (μελέτη ΕΤΒΑ για τα μέτρα προστασίας από τις τοξικές ουσίες και τα τοξικά απόβλητα στην Ελλάδα, υπό εκπόνηση από το γραφείο ΚΩΝΣΤΑΣ).

Εξίσου επικίνδυνη και ανεξέλεγκτη είναι η κατάσταση στον τομέα της διάθεσης των επικίνδυνων νοσοκομειακών απορριμμάτων. Τα δημοσιεύματα στον τύπο δείχνουν μικρό μόνο μέρος του προβλήματος, οι πραγματικές διαστάσεις του οποίου έχουν επισημανθεί στην μελέτη του ΥΠΗΧΩΔΕ

Του

Στέφανου Αν. Κώνστα,
Δρα. χημικού

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΩΝΣΤΑΣ ΕΠΕ

«Απογραφή και διαχείριση των νοσοκομειακών απορριμμάτων σε επίπεδο Χώρας» που εκπονήθηκε από το γραφείο ΚΩΝΣΤΑΣ το 1987.

Στη μελέτη αυτή έγιναν συγκεκριμένες προτάσεις, με προϋπολογισμούς, για την ίδρυση και λειτουργία συστήματος διαχείρισης των επικίνδυνων νοσοκομειακών απορριμμάτων, με τη δημιουργία κεντρικών μονάδων ελεγχόμενης απόθεσης. Ανισχύος και σήμερα ακόμη, τα περισσότερα από αυτά διατίθενται μαζί με τα αστικά, ανεξέλεγκτα, ενώ οι μονάδες απόθεσης που λειτουργούν, πολύ απέχουν από το να καλύπτουν τις προδιαγραφές προστασίας από αέριες εκπομπές.

Με τρόπο κατά κανόνα απαράδεκτο και

SUMMARY

Solid wastes and the greek environment
Dr. S. A. Konstas
KONSTAS Engineering Ltd.

According to the estimates, the following solid waste quantities are produced in Greece, and disposed off in ways endangering the environment.

–Municipal wastes, potentially hazardous - because of hazardous wastes from households, workshops and small industries, discarded with the municipal wastes - 3.5 million t/y.

– Hazardous hospital wastes 5.000 t/y.

–Hazardous industrial wastes 100.000 t/y.

– Wastes from industrial and mining activities, as well as from power stations (fly ash) 30 million t/y.

–Sludges expected from municipal waste water plants, that might contain heavy metals etc. 3.5 million t/y.

It is stressed that it is absolutely necessary, to proceed, without any farther delay, to design and erect the necessary installations, for the proper disposal of the above waste types.

επικίνδυνο διατίθενται στην Ελλάδα γύρω στους 100.000 τόνοι το χρόνο τοξικά και επικίνδυνα στερεά βιομηχανικά απόβλητα. Είμαστε η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν διαθέτει ούτε μια μονάδα διάθεσης τοξικών αποβλήτων, που να είναι σύμφωνη με τις διεθνείς προδιαγραφές. Ούτε μια ταφή υψηλής ασφαλείας, ούτε μια περιβαλλοντικά αποδεκτή εγκατάσταση απόθεσης τοξικών ουσιών.

Στις ποσότητες που αναφέρθηκαν άρχισαν να προστίθενται και οι λάσπες των βιολογικών καθαρισμών αστικών λυμάτων, οι οποίες ενδέχεται να περιέχουν βαρέα μέταλλα και άλλες τοξικές ουσίες - στις περιπτώσεις που καταλήγουν στα αποχετευτικά δίκτυα και βιομηχανικά απόβλητα - και που, προσδευτικά, αναμένεται να φθάσουν τα 3.5 εκατομμύρια τόνους το χρόνο.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν πολύ σοβαρά κενά στα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από απόβλητα προσεχόμενα από μεταλλουργικές και μεταλλουργικές διεργασίες, αλλά και από τις θερμοηλεκτρικές μονάδες της ΔΕΗ και που, συνολικά, φθάνουν τα 30 εκατομμύρια τόνους το χρόνο.

Συνοπτικά, λοιπόν, οι διαστάσεις του προβλήματος της διάθεσης στερεών απορριμμάτων στην Ελλάδα δίνονται από τους ακόλουθους αριθμούς:

– Αστικά απορρίμματα, που, όσο δεν γίνεται διαχωρισμός των τοξικών και επικίνδυνων, πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν τοξικά και επικίνδυνα στο σύνολό τους, 3.5 εκατομμύρια τόνοι το χρόνο.

–Επικίνδυνα νοσοκομειακά 5.000 τόνοι το χρόνο.

– Πάρες βιολογικών καθαρισμών αστικών λυμάτων που ενδέχεται να περιέχουν τοξικά συστατικά 3.5 εκατομμύρια τόνοι το χρόνο.

–Τοξικά και επικίνδυνα βιομηχανικά στερεά απορρίμματα 100.000 τόνοι το χρόνο.

–Μη τοξικά, αλλά πάντως χημικά ειδικής αντιμετώπισης απορρίμματα από βιομηχανίες, μεταλλεία και θερμοηλεκτρικούς σταθμούς 30 εκατομμύρια τόνοι το χρόνο.

Τα απαιτούμενα έργα είναι βέβαια πολυδάπανα. Τα ποσά που ξοδεύουν άλλες χώρες στον τομέα αυτόν φτάνουν τα δισεκατομμύρια ECU. Οι αντίστοιχες ελληνικές ανάγκες είναι ακόμη σαφώς μικρότερες. Όσο όμως εμείς επιμένουμε να αποφεύγουμε την πληρωμή του τιμήματος της ανάπτυξης μας, τόσο πιο σοβαρές θα γίνονται οι μη αντιπροεπές περιβαλλοντικές καταστροφές που βρισκόμαστε σε εξέλιξη σήμερα και τόσο πιο μεγάλες οι εθιμένες μας.